

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația strada Gărei No. 25

Abonamentul Lei 10 pe an

Către cetitori

Am spus în nenumărate rânduri cât e de greu să scoți un ziar în Dobrogea, și cu toate aceste ziarul e neaparat trebuincios aci unde e atâta de făcut, unde nu există nici un alt factor de control asupra întreg ruagiului administrativ al provinciei.

Lipsește de la început, în Dobrogea, aproape toate elementele ce pot asigura reușita unei întreprinderi ziaristice care să fie la înălțimea chemării sale. Mai întâi locuitorii indigeni, din sate și orașe, nu ne cunosc limba; cei ce pot citi și înțelege sunt mai numai funcționarii din orașe, cari având la dispoziție pe fie-care și ziarele eftine și mari ale capitalei, nu sunt ispitiți de loc a mai plăti și ziarele locale și sărăcicioase în cuprins și sficioase în critică și destăinuire din cauza regimului de presă care ne guvernează.

În al doilea rând lipsesc, printre români, oameni independenți cari s'ar putea hotărî la așa ceva — de vre-un stat oare-care social nici vorbă nu va fi încă multă vreme. Nu e în pătura cultă a societății dobrogene nici o profesiune, ori cât de restrinsă, care să trăiască afară din buget. Dacă escludem funcționarii, cărora de sigur nu se poate cere un ziar strict de control, toată nădejdea ar rămâne în avocați; dar și această categorie de cetățeni nu e liberă, stăpână pe criteriul ei, fie că se îngrijesc prea mult de privilegiul ce are, fie că se teme de sabia autorității ce stă vecinic atârnată deasupra capetelor d-lor avocați, fie în fine din cauza prejudiciului profesiei, în mijlocul atâtor naționalități ale căror esigente sunt atât de greu de încheșat cu interesele pe care trebuie să le cultive un ziar românesc în Dobrogea.

Dacă nu e nici cine să scrie și mai

cu seamă nici cine să citească, să plătească tiparul prea scump, riscant, al tipografilor locali, dacă ori ce puținos, cel mai de pe urmă secretar de primărie, te poate purta pe la Curtea de Apel, de care se judecă procesele de presă din Dobrogea, pentru că i-ai fi vătămat „reputația” când îl prinzi și îl vezi cu ochii abuzurile, cum mai e posibilă o întreprindere ziaristică, despre care s'a tot zis că e a patra putere în stat?

Nu ne vom da în capitala județului vecin, Tulcea, unde au fost atâtea scandaluri, bătăi și arestări de ziariști, ci vom vorbi numai de cele petrecute în orașul nostru, Constanța.

Toată lumea știe ce ați pățit acei ce s'au încumantat a înființa un ziar, sau măcar numai a trimite un articol la ziarele din București. Editorul modestului ziar *Gazeta Dobrogei* a pierdut totă averea, iar redactorul, un domn avocat, a fost izgonit din Constanța; redactorii-profesori ai *Sentinelei Dobrogei* asemenea: alți distinși funcționari, bănuși numai de corespondențe în ziarele din țară, au fost degradați și trimiși pe gerul ernel în Moldova de sus sau în Oltenia, pe când altuia i se dedea ordin oficial a înceta o mofensivă revistă economică, numai pentru că și-a permis a prețice ceea ce să întâmplă asta-și cu pământurile și vinderea lor la satele bulgarești.

Subt asemenea împrejurări e greu să fundezi un jurnal, și mai greu a-l scrie.

Dacă n'ar avea altă însemnătate, cum dăc unii, de cât aceia pe care o are o ciuhă într'o țarină, o sperietoare într'o grădina, ziarul nostru totuși îndeplinește o funcțiune destul de folositoare, ca să merite considerațiunea tuturor oamenilor de bine.

Sincer vorbind, stăm și ne mirăm, cum ziarul nostru, bietul nostru ziar, a putut-o duce mai nelnterupt șapte ani de zile? Niminea, și absolut nici

odată, dintre cei puternici sau influenți nu ne au ajutat materialicește, chiar când îi grăiam de bine; nici o autoritate sau instituție de stat, ori vre-o societate, nu ne-au încurajat; anuncierii comerciale sau abonamente de la pătura numită cultă a Românilor mai n'am avut.

Dacă foaia noastră a persistat, așa incompletă și puțin îngrijită cum e de o vreme încoace, este grație bunului simț mai cu seamă al comercianților și economilor de vite, cari, apreciind adunca necesitate a unui jurnal în localitate, plătesc, convinși fiind că facem cât putem, că cel puțin nu am întreprins publicarea acestei foi din nici un capriciu, din nici un egoism sau interes personal, ci numai din dorul de a contribui la binele obștesc cu prisosul timpului ce ne mai rămâne printre ocupațiunile vieții.

Sunt destul acei cari își petrec acest prisos de timp altmintrenea, trebuie să fie loc și pentru o modestă excepțiune.

O fericită excepțiune putem semuala asta-și la niște tineri bacalaureați cari au luat inițiativa formării cercului de studii „Ovidiu”, dintre cari s'au oferit a ne da și nona concurs în scopul ce urmărim, și cărora aducem toate laudele și mulțumirea noastră.

Ziarul nu și-a schimbat de loc direcțiunea politică ce a urmat până acum, a cărei răspundere o pastrăm întregă, ci numai va fi întregit de multele lipsuri de care suferă.

Cu acest bine-voitor concurs sperăm că vom putea mări formatul ziarului, dând o mai mare desvoltare evenimentelor zilei din țară, din țările române și vecine, ceea ce neaparat va fi un câștig pentru toți.

În acest scop facem un nou călduros apel la toți oamenii de bine, patrunși de necesitatea ziarului, rugându-i să sprijine unicul ziar „Constanța” ce apare în acest județ, care se va sili a răspunde pe viitor cât mai bine tuturor așteptărilor. *Redacțiunea „Constanței”*

DE PESTE CARPAȚI

Cu cât timpul trece, cu atât dușmanii noștri de peste Carpați, Maghiarii, apasă asupra fraților noștri, cântând să-i deznaționalizeze, prin faptele lor arbitrării și odioase Europei întregi.

Acum de cât-va timp parchetul ungureșc din Muras-Oșorhei, a dat în judecată pe 8 țerani, pentru o pretinsă agitație în contra patriei, învinovățindu-i că la o serbare populară au cântat „Doina lui Lucaci”.

Persecuțiunile ungarilor nu se mărginesc numai aci, ci chiar ministrul ungureșc al instrucțiunii publice, a declarat în plin parlament, că a prevețut în bugetul aceluia minister, înființarea a 1000 școli primare ungurești în comunele române din Transilvania, Banat și Crișiana.

Iată dar, că și de astă dată furia Ungurilor de desnaționalizare contra Românilor, a pornit pe toată linia.

Protestăm ca ori care român în po-triva faptelor barbare ale salbaticilor descendenți ai lui Atila și sperăm într'un viitor mai frumos, când frumtașii noștri, de ori-ce nuanță politică, se vor asocia și vor lua apararea cauzei fraților noștri de peste Carpați, cari gem în temnițele ungurești și în prigonirile celor mai penibile crime.

Nu mai puțin însă, trebuie să ne interesăm și de sorta Românilor din Bucovina. Austriacii par într'adevăr și prin presa lor și prin actele lor politice, a aduce o ameliorare populațiunii Române din Bucovina.

Trebuie însă să constatăm, cu mult regret, că acestea se amână din zi în zi și că în realitate Austriacii pot să-și dea mâna cu Maghiarii.

Nu înțelegem de loc această politică perversă a Austriacilor; nădăjduim însă că spiritul lor de equitate și adevăr va fi mai sincer ca al Maghiarilor, și ne vor proba în curând, că vor ști să se achite de o datorie sfântă, față de aceea a unei naționalități, care până acum a dovedit până la evidență că a știut să-și păstreze sângele ei de român.

Carpatian.

Agitațiile Bulgărești din Macedonia

De cât-va timp se observa o mare agitație printre Bulgarii din Macedonia cari sunt sprijiniți de către comitetul macedo-român, înlesnindu-le și trimițându-le arme și munițiuni. Pe de alta

parte, acest comitet împarte țărănilor cari știu carte, o mulțime de manifeste prin care le arată că a sosit momentul ra Macedonia să devie independentă.

Înalta Poartă, se zice, că are cunoștințe de aceste manopere ale Bulgariilor, și că ar și fi luat măsuri spre a înlătura ori-ce mișcare revoluționară a populațiunii.

După cum se vede, Bulgarii, conduși de politica neînțeleaptă a primului lor ministru Stoiloff, caută să facă oarecare încercări îndrăznețe în Macedonia, cari încercări de sigur însă nu vor reuși, compromițându-se mai mult în fața puterilor Europene.

De pretutindeni.

DIN ȚARĂ

Camera a votat legea învețământului secundar și superior. Actualmente se află depusă pe biroul Senatului.

D. General Berendey, ministru de război, a depus pe biroul Senatului proiectul de lege pentru organizarea marinei militare.

Senatul a votat proiectul pentru conversinnea unei părți a datoriei publice, asemenea s'a depus pe biroul Senatului proiectul de lege pentru înființarea unui consiliu legislativ, pe lângă ministerul de justiție.

Alex. V. Beldiman directorul ziarului „Adevărul” și d. Cesianu, fost director general al telegrafelor și poștelor, au încetat din viață.

D. N. Filipescu care a ucis în duel pe Em. Lahovary, a fost condamnat de tribunalul de Ilfov, la 6 luni închisoare și 1 leu despăgubire către parte civilă. Procurorul general a făcut recurs contra sentinței tribunalului. — Pedepsa, neobișnuită până acum în asemenea cazuri, e destul de grea.

DIN STRĂINĂTATE

În Franța spiritele sunt foarte agitate, în urma condamnării lui Zola la un an închisoare. Pretendenții la tronul Franței, lucrează pe capete pentru izbucnirea unei revoluțiuni și căderea republicei.

Deputatul italian Cavalotti a fost ucis în duel, de către deputatul Macola.

Ministerul austriac și-a dat demisia. Conte Thun a fost însărcinat cu facerea noului cabinet.

O BUNĂ IMPRESIE

Admiterea Românilor în cetățenia dobrogeană, constituie unul din cele mai vrednice și din cele mai laudabile acte ale majorității actualului consiliu comunal din Constanța, în frunte cu primarul lor d-l E. C. Schina.

Fără îndoială, că acest sentiment patriotic izvorat dintr'o inimă curat românească, a fost și din inițiativa prefectului nostru, d-l Luca Ionescu, ale cărui merite atât ca politician, cât și ca patriot sunt netagăduite. O bună impresie de dar, a făcut asupra tuturor Românilor, admiterea funcționarilor în listele electorale comunale; impresie care va rămânea nestearsă întru amintirea conducătorilor noștri.

Din parte-ne, fără părtinire vorbind, îi felicităm calduros pentru succesul obținut, dorind ca și de acum înainte actele lor se servească de model și patriotism, celor cari în calea lor sunt destinați a conduce frânele statului nostru.

Boc.

VARIETĂȚI

Un cuvânt

Să ne aducem aminte că trebuie să fim drepti și chiar între cei mai de jos oameni.

Aforisme

Avuția sufletului este singura avuție, celelalte bunuri sunt bogate în dureri.

(Lucian).

Cu greu străbate talentul când are a se lupta cu sărăcia.

(Juvenal).

INFORMAȚIUNI

Ce va să dăcă a avea oameni denotați în capul afacerilor și ministrii cu dor și pătrundere de interesele țerei!

D-l P. P. Carp, fost Ministru al Domeniilor, a făcut legea pescuitului și administrarea în regie a pescăriilor din Dobrogea. Legea a produs o bogăție de pește de nedescris în toate apele și ghiolurile mării și ale Deltelor Dunărei, iar regia a dat Statului un venit îndoit de cât producea prin arendare.

De un an mai bine peștele este nu se poate mai abundent în piața Constanței, iar prețul este de cinci ori mai mic de cum era înainte, până la 20 bani kilogramul de crap.

Sărăcimea binecuvintează în tot lo-

D-l ministru de finace

tauzino a facut conversiunea unei parți a datoriei publice. Toată țara a câștigat nespun de mult din aceasta. Statul a câștigat pentru sine o economie de câte-va milioane pe fie-care an, in plata datoriei publice și prin ridicarea creditului seu, iar țara a câștigat in avuția publică prin ridicarea valorii tuturor acțiunilor și prin urmare estinirea capitalurilor, ceea ce este un bine general neprețuit de mare.

D-l Inginer Duca a adus serioase modificari planului portului care au fost aprobate de d-l ministru al lucrărilor publice. Modificările cele mai esențiale consistă in aședarea silosurilor (magaziile de produse) disponându-le alt-fel de cum erau, la cari pot lucra 12 vapoare de odată, venind fără intorsături direct la ele la gara port și la hangarele de mărfuri, iar cele de carbuni pe digă ce pornesc din fața vamei spre mare, pe când locul destinat pentru petrolu este la cheul de la vit.

Pentru Sâmbăta 28 Februarie, consiliul comunei Constanța e convocat spre a debate proiectul de regulament de construcți elaborat de comisiunea instituită in acest scop, al cărei raportor e d-l Simu, inginer șef al comunei. Regulamentul imparte orașul in mai multe zone, având fie-care condiții deosebite pentru modul construcțiilor.

Cuarterul cherestegiilor și al carburilor va fi mutat, cu incepere de la 1 Aprilie, primul intre magazin și actualul cimitir creștin și secundul dincolo de magazin spre Anadolkiot.

De la Camera de Comerț au dimisionat șapte domni membri, mai rămânând numai d-l Vice-Președinte Eugeniu Cosmiade, care nu se îndura sa plece deacolo spre a face loc la noi alegert. Sciam noi că d-l Cosmiadi n'a luptat de giaba la alegerile trecute, ci ca să facă... fericirea acestei instituții.

Meritosul tîner, d-l C. Dan, fost grefier al d-lui jude de instrucție a fost înaintat ca ajutor de grefă al tribunalului local, in locul d-lui Stănculescu, numit grefier la tribunalul de Tulcea.

O lipsă mare de servitoare se simte in oraș. Mai toate servitoarele ce se a-

dea o mai in respectiv.

Pe duna de nisip dintre Constanța și Mamaia, la o distanță de 4 kilometri de oraș, d-l prefect Luca Ionescu, la o vînătoare in partea locului, a observat un isvor de apă pucioasă, pe marginea lacului Sint-ghiol. Profitând de venirea in oraș a d-lui inginer de mine Mircea, s'au dus la 19 curent împreună la fața locului, de unde d-l Mircea a luat câte-va sticle de apă, spre analiza la București. Apa are gustul borvizului de E-löpatak, in Ardeal.

La 22 Februarie coret, a aparut in București primul număr al ziarului româno-turc „Sadayi-Millet” (Vocea națiunii) scris in românește și turcește, a cărui țintă este cimentarea relațiilor de prietenie intre poporul nostru și națiunea ottomana.

Urăm confratelui nostru viața lungă.

Sesiunea Corpurilor legiuitoare a fost prelungită până la 15 Martie.

M. L. L. Regele și Regina vor pleca pe la sfârșitul lunii viitoare la Abazzia, unde vor sta trei săptămâni.

In primele zile ale lunii Martie, A. L. L. Regale, Prințul și Principesa României, care actualmente se află la Nizza, își vor strămuta locuința la Abazzia, unde vor rămâne până după plecarea suveranilor.

La inceputul lunii Maiu, va sosi in țara vaporul „Carol I”, care este cel mai mare vapor și cu o forță indoită, din câte avem, costând două milioane și jum. lei. El va face cursele intre Constanța-Constantinopole, in locul „Meteorului” care s'a scufundat cu desevarșire intre stânci, ne mai putend fi scos. Până la sosirea noului vapor, vapoarele Principesa Maria și Dobrogea vor face cursele.

România va lua parte la expoziția din Paris in 1900. Ministerul de domenii a și cerut cameret pentru aceasta un credit de 1.500.000 lei.

Vaporului „Meteor” i s'a facut actul de deces, cum se obicnueste la ori-care vapor care se perde.

Nici un om din echipagiă n'a fost

PETALAS & SON, AGENTS.

Aduc prin aceasta cele mai sincere felicitari guvernului român, pentru zelul, distinsa capacitate, dreptate și rara activitate, cu care d-l Maior Catuneanu, căpitanul portului Constanța, se achită de serviciile ce-i sunt impuse.

Ne achitam de o datorie de conștiință manifestând in public sentimentele noastre de satisfacțiune că guvernul a ales, pentru primul port al țerei românești, pe un domn oficer care sub nici un raport nu lasă absolut nimica de dorit.

A. Cosmas.

Petalas & Son.

Constanța, 20 Februarie 1898.

D-l sub-prefect al plășei Mangalia prin telegrama No. 661, comunica că cioabanul Gheorghe Buholțeanu și Ion Pleșea, in ziua de 12 ale curentei, încercând paie la cașla lui Ion Aldea din cătunul Haidarkioi, pendinte de comuna Gheringec, numitul Gheorge Buholțeanu care se găsea in căruța, in urma unei certe, a lovit peste brațul stâng pe Ion Pleșea care era jos, și nemulțumit numai cu lovitura data a sărit din căruța pentru a mai lovi pe Pleșea, din întâmplare însă a căzut in furca acestuia intrându-i ambele coarne ale furcii in abdomen, la partea stângă.

Atât pacientul Gh. Buholțeanu grav rănit, cât și Ion Pleșea au fost predați sub-prefecturei de stăpânul lor, spre a se dispune îngrijirea prin medicul plășei și dresarea actelor pentru darea in judecată a vinovatului.

In noaptea de 23 Februarie, ora 11, soldatul Grinberg, șeful postului de la pichetul român No. 2, de pe frontiera bulgară, voidnd să se asigure dacă își face datoria soldatul Duma Stan, ce era de sentinela la ușa pichetului, a trecut pe lângă el fără să se oprească și ne respundend la somațiunea de a sta, Duma a tras cu arma rânind pe Grinberg la brațul mânei.

In seara de 18-19 curent locuitorul Dumitru Subțirică din cătuna Peștera, comuna Mahmut-Cuius, plasa Medgidia, pe când turna gaz in lampă a luat foc vasul cu gaz, de la lumânarea

...sifer, a
...direct ca Primar al
...cu actualul Primar și nou
consilieri, speram să dispară toate abu-
zurile strigătoare ce se comit cu pămên-
turile de la Anadolkiot.

D-l Pușcaru este un bărbat inteligent,
și plin de activitate; deja a luat cele
mai sigure măsuri pentru stirpirea con-
trabandelor ce se comit în dauna comu-
nei Constanța.

OBORUL CONSTANȚA

Orz s'a vindut cu lei 4.30-4.70 greut. 51-54
Porumb » » 6.20-6.40 » 76-79
Constanța, 22/28 Februarie 1898.

ANUNCIU

Cumpărând de la d-l Berberian din
Constanța fabrica de ape gazoase și li-
monade, am onore a înștiința pe onor.
public că de la 15 Martie ea va începe
a funcționa la domiciliul meu în Cara-
murat, de la 15 Martie înainte.

Cu stimă **Al. A. Botescu**, Caramurat.

De Vîndare 50 hectoltri
sămînță mo-
hor de Un-
garia (Dughie) și 30.000 kgr. fân de prima
calitate, care se pôte preda în baloturi.
Adresa: Zăgănescu, gara Mircea-Vodă.

DE ARENDAT SAŨ DE VÎNDARE

Pentru cauză de plecare, ferma Zăgă-
nescu, în întindere de 700 pogone, 15
minute de gara Mircea-Vodă, cu toate
înbunătățirile aflate pe dēnsa, casele
mobilierate și uneltele de gospodărie agri-
colă și cu 450 capete de ot.

Adresa: Zăgănescu, gara Mircea-Vodă.

DE VÂNZARE SAU DE INCHIRIAT

în cătunul Caceamac comuna Mahmut-
Cuius, una prăvălie la bună poziție, a-
matoriul a se adresa la d-l Gh. Moga,
comuna Murfatlar.

GEORGE D. BENDERLI

— AVOCAT —

Licențiat în drept din Paris.

Se aduce la înștiința publică că,
biuroul antreprenorului carierei de ni-
sip de la Anadolkiot este în Constanța,
strada Gareii No. 25, de unde numai
se pot obține biletele pentru nisip din
dăsa cariera.

Depozitele sunt la marginea carierei,
deschise spre încărcare numai ziua.

Orî-cine se va găsi încărcând sau a-
ducēnd nisip noaptea se va urmări con-
form legel.

Jumătate biletul care este scris „De-
posit“ se va preda administratorului ca-
rierei, iar cea-laltă jumătate „Control“
se va da oameilor de control la in-
trarea căruțelor în oraș ori satul Ana-
dolkiot.

Antreprenorul.

I. NISTOR

MURFATLAR

pentru de constructie, prima calitate
— mai estia ca ori unde —

I. NISTOR

GARA MURFATLAR

Deposit de VINURI și spirtoase

I. NISTOR

GARA MURFATLAR

Fabrica de var alb, gras, prima calitate
— mat estia ca ori unde —

AVIS IMPORTANT

SOCIETATEA FRANCESĂ A CASINULUI REGAL DIN SLANIC-BACAU

are onoare de a informa pe onor. public că se va însărcina de a stabili de la **1 Iunie**
până la 15 Septembrie

ABONAMENTE DE VILEGIATURĂ

care vor coprinde locuința, hrana, parcursul în trăsură la dus și întors de la Târgu-Ocna
la Slanic, distracțiun la Casino, într'un cuvânt ea va da abonaților săi mijlocul de a
trăi bine știind de mai înainte suma ce vor avea de cheltuit evitându-le inconvenien-
țele instalațiunei.

PREȚURI REDUSE PE TIMPUL LUNILOR IUNIE SI SEPTEMBRIE
Pentru informațiuni a se adresa la biuroul societăței Francese: **București str.
Fontănei No. 45.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

Calea Dorobantilor 117.

CRAIOVA

Strada Bucovăt 18

RECOMANDĂ MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu saŭ fără aparat de ars pae

De la 2 și jumătate până la 30 cai putere

Batôze de grîu de tôte mărimile | Batôze de porumb No. 5, cu Elevator
de la 2½ până la 12 cai putere | pentru Locomobilă și cu MANA

Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și venturat, Mașine de ales
neghina și secara din grău

MORI DE MĂCINAT

Instrumente trebuincloase mașiniștilor, curele englezești de prima calit.
Pietre de möră franțuzesci, Mașine de secerat „WOOD“ cu saŭ fără aparat de legat snopi

PLUGURI DE OȚEL FĂURIT PESTE TOT
cu una până la patru brazde

COSITĂRE

GRAPE DE FIER

cu 2 și 3 aripă, cu dinți articulați

ȚEVE DE CAZAN

pentru „Locomobile“ și altele

In atelierul nostru primim reparațiuni de LOCOMOBILE din ori-ce fabrică.

VÎNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE